

ლიცეოს სკოლა საშური

საშურის მუნიციპალიტეტის ბაზეთ „საშურის მოამბის“ დამატება
№3, 29 ივნისი, ორშაბათი, 2020 წელი

დედამინავ, ფრთხილად იყავი!!!

მადლობა, ღმერთო, რომ უთხარ „კმარა!“
ჩემი არყოფნის უგზო-უაზრო ბრუნვას შავეთში
და სწორედ ისე მომიმარჯვე მინის კალთები,
რომ საქართველოს ველზე დავეშვი...

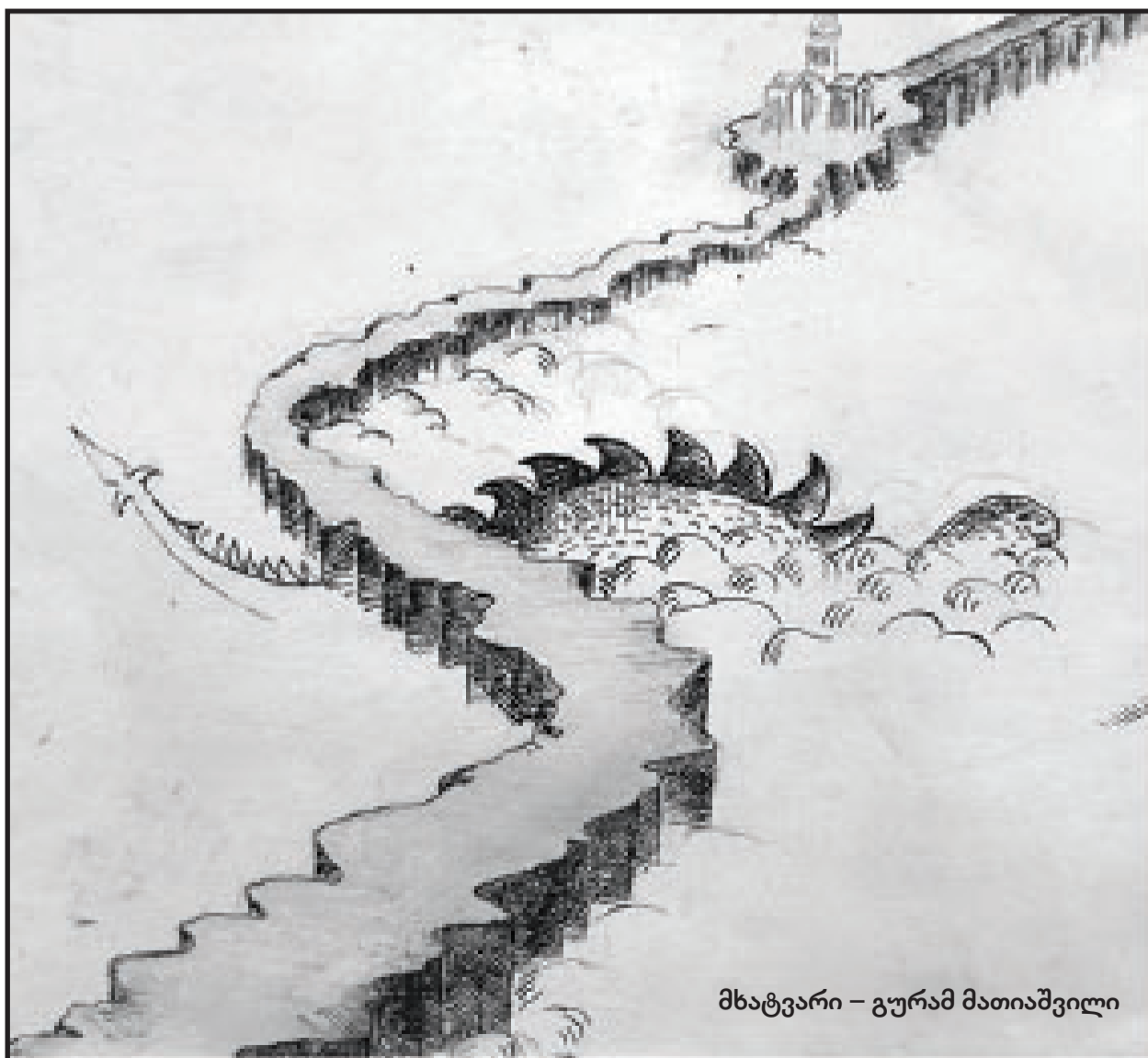
მადლობა, სულო დედამინავ,
მაცხოვრის კვართი რომ შემინახე მოაქუამომდე
და უსაშველოდ ბედნიერ ხელებს
ვაზის ღერწების ჯვარი მოანდე.

მადლობა, ღმერთო, ჩემს ამაყ შვილებს
სახმო სიმებად რომ ჩაუდგი „ჩაკრულოს“ ხმები,
ღვინობისთვეთა სისხლისფერული
ტკბილ საბარძიმე მაჭრით რომ ვთვრები.

მადლობელი ვარ, რომ თავსასთუმლად
მერგო უნმინდეს ღვთისმშობლის კალთა,
რომ მინის ღერძის გრძელ თითისტარზე
ქულა ღრუბლების ფარტენებს ვართავ...

როგორ ტრიალებ, დედამინავ, თავგამეტებით,
ღმერთს ვთხოვ, არასდროს არ გაგიავდრდეს!
მაგრამ, კეთილო, ფრთხილად იყავი,
ჩემი ქვეყანა ხელებიდან არ გაგივარდეს!

ელდინო საღარაძე

მხატვარი – გურამ მათიაშვილი

ხ ს ო გ ნ ა

„ნელი ტანგო“

(გურამ მათიაშვილის გახსენება)

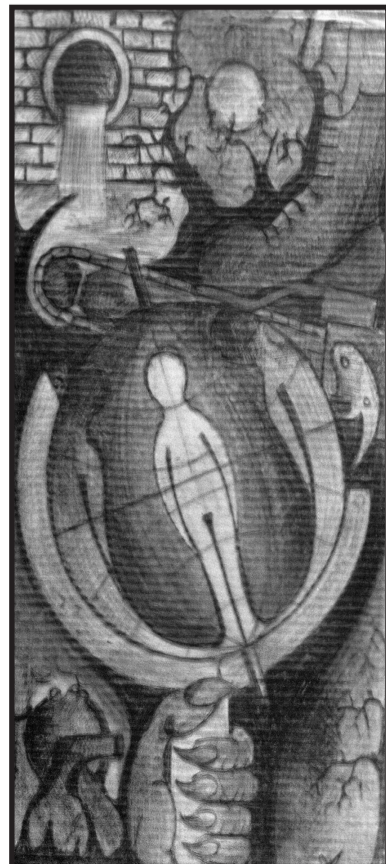
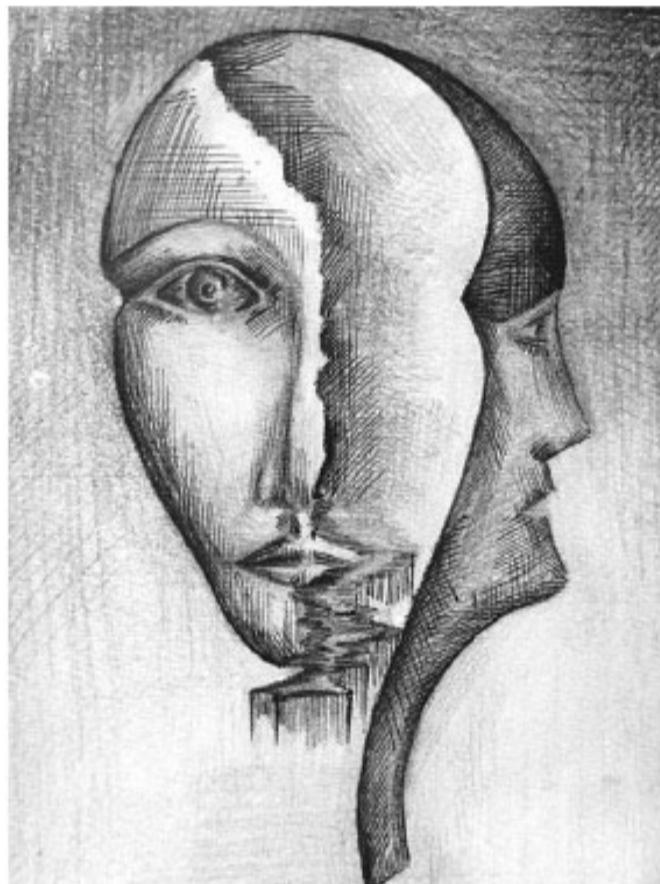
შენი პატარა ნიგნი მუსიკით იწყება, გურამ...
 ჯერ მელანდაუნვეთავ, თეთრ ფურცელზე, კაუჭა კითხვის ნიშნებით სავსე ნოტებს არ დაუნყიათ ცეკვა...
 ფარდებს მიღმა სევდიანი და მხიარული ნიღბები ენაცვლება ერთმანეთს წუთისოფლის სცენაზე. ნეტავ, რის თქმას აპირებდი?
 „ნელი ტანგოა ეს ცხოვრება, გურამ!“ – ერთხელ უთხრეს გურამ რჩეულიშვილს... შენც რჩეული შვილი ხარ...
 ძალიან ადრე ხომ არ იყო სამყაროს ამოუცნობ სიღრმეებთან შეხება? მოუმზადებელი შეხვდი ცხოვრების მღვრიე ტალღებთან ბრძოლას. გახსოვს? – ვისაუბრეთ ხელოვნების უკიდევანო საზღვრებზე, იმ სიხარულზე, ადამიანისთვის რომ მოაქვს, იმავდროულად – იმ პატარა შიშზეც, თან რომ ახლავს შემოქმედის წინაშე თავნებობას.
 ნეტავ მას, ვისაც ანებივრებს და შეიყვარებს ღმერთი თავისი დიდი სიყვარულით. ვაი მას, ვინც ვერ მიაღწევს უფლის უკიდევანო, მოსიყვარულე გულამდე და ეშმას მსხვერპლი გახდება.
 შენს ყოველ ნახატში, არაორდინალურ ხედვაში, ყველგან გოგონას ნისლოვან სილუეტს ვგრძნობ. დიახ, ლამაზი სიყვარული კვებავს მუდამ შემოქმედის მრავალფეროვან პალიტრას, ქვიშის საათშიც კი მღელვარე დროის განუმეორებელი განცდაა და ადამიანის ტვინის თითოეულ უჯრედში თითო ამბავია გადმოცემული, პროფილების დაუსრულებელ ბედზეულებში რომ იკარგება და ინთქმება ხმა გულისა...

აი, შენი „ბალერინა“... ოცნების ლამაზი კუნძული გულივით პატარა და მოცუცხულია სამყაროს უსასრულობასთან შედარებით, რომელზედაც დამდგარა შენი ოცნების ქალიშვილი და მოგზაურობს ციხე-სიმაგრეთა შორის, მაგრამ ეს ნიღაბი რისთვის დაგჭირდა, ნეტავ? ეჭვიანობის ნისლეულის დაძლევა თანდათან მძიმე ხდება...
 და აჰა, იმლება სიყვარულის მშვენიერი ყვავილი ხელისგულზე, მაგრამ აქაც, ვილაცის მზერა აფრთხობს ნათელ ოცნებას, ასე მტკივნეულს, ასე მძიმეს, ასე ეკლიანს. წინასწარხედვის სამიმ გრძნობას მინდა, გავეეცე...
 რად დაებედა ნიჭიერ ხალხს წინასწარხედვა?
 ადამიანი ყოველთვის იყო ეჭვიანობის მძიმე ნიღაბი. ფართოდგახელილი თვალების მიღმა, მეც, შიშით ვეძებ წმინდას და ნათელს, მაგრამ როდესაც გაყოფილია მთელი სამყარო სინათლისა

და სიბნელის მტანჯველ ბრძოლის სიმბოლოდ, ღმერთიც და ეშმაც, აქვე, შენში ებრძვიან ერთურთს... რას იზამ, გურამ, ეჭვის ძალას ვერ მოსპობ სულში, რაგინდ ეცადო.
 ერთ-ერთ სურათში, როგორც ლავა სიყვარულისა, დედამინის გახსნილ გულიდან ამოხეთქილა ადამიანი, მთელი სიმძაფრით. უჭირს, რადგანაც არ აქვს საყრდენი... ალბათ, მეორე ნახევრის განცდა შემოხვევია მის ტანს ვულკანურ მომწვანო ლავად, მაგრამ იისფერ და მოცისფრო სივრცის ტალღები იმედის რწმენად ეფინება გატანჯულ სხეულს.
 „სამოთხის ვაშლი“ – მზესავით გამოანათა საბრალო ევამ და მე სიყვარულის გაფურჩქენილი ყვავილი ვიგრძენ.
 ღირდა სიცოცხლედ მწუხრის სიმღერა მეოცნებე მზეჭაბუკისა.
 სამოთხის ვაშლი მაცდურ ეშმას სულში ანთია, ვითარცა რწმენა მარადიული შეცოდებისა.
 და ბედისწერაც...
 ამოუცნობი, როგორც უფლის მრისხანე დასკვნა, – გათვლილი წუთში, წუთის წუთში და წამის წამში... დრო დანიშნული...
 წინასწარგრძნობა, ამოვარდნილი დედამინის ჭაპანწყვეტიდან...
 და სარკოფაგიც...
 წუთისოფლის მინიერი, ბოლო სადგური...
 მერე კი... მერე თავბრუდამხვევი სრბოლა მზისაკენ და საკუთარი სხეულიდან გასვლის ტკივილი...
 ბოლოს – სიამე, ამოსუნთქვის ტკბილი ზმანება, მტანჯველ შეხვედრის მოლოდინში ხეთქვა გულისა...

მზია მალალდაძე

პოეზია

რაგული ვლასიძე

გასული საუკუნის 80-იან წლებში, ხაშურის საზოგადოებას კარგად ახსოვს ჩვენი თანაქალაქელი, დრამატურგი – **რაგული ვლასიძე** და მის მიერ ორგანიზებული კულტურული ღონისძიებანი, მათ შორის თოჯინების თეატრის მშვენიერი წარმოდგენები. რამდენიმე ათეული წელია, იგი უკრაინაში ცხოვრობს, სადაც არაერთი საინტერესო პროექტისა და იდეის ავტორი გახლავთ. გთავაზობთ რაგული ვლასიძის ლექსებს.

სულო ქარისა, ჩუმად ტოკავ, ჩუმად აშლილხარ,
მაგრამ დასიცხულ გულის კართან აღარ ჩერდები,
როგორც მეგობარს, ნუ დამინდობ, ნურც მიღალატებ,
შემეხმიანე, მეც, შენსავით, ჩუმად ვბერდები...
შემეხმიანე ქარის სულო, შემეხმიანე,
მე ხომ არა გთხოვ დანგრეული საყდრის საფასურს,
ჯერ კიდევ ვგუობ გულგრილობით გაცვეთილ იმედს,
სამძიმრით ნუ მლლი, მომაკვდავიც არ ვცნობ აღსასრულს.

ალუბლის ღამე

ქალის თმაში დამიღამდა, მახსოვს,
მახსოვს, სხეულს რომ მოედო ალი,
ცოდვიანი სიამისთვის იდგა
ჩემი სატრფო – ჩემი ალუბალი.
როგორც მხეცი, შევემუოდი მთვარეს,
სიმორცხვისგან აღმოდებულ ხიდან,
ცეცხლთან სურდა ზიარება კენტავრს,
ქალმერთს ფეხზე შავ წინდებს რომ ხდიდა.
მახსოვს, სული მივაბარე ცოდვებს,
ხის ტოტებმა ცრემლები რომ ღვარეს,
ეჭვისაგან ზღვარგადასულს სურდა,
ხეზე თავი ჩამოეხრჩო მთვარეს.
დღეს იმ ცეცხლის მყუდროება მათბობს,
რაც, ოდესღაც, ვით პრომეთეს, მერგო,
მაგ ღიმილის მიღმა, შენ რას ფიქრობ? –
დემონების ხელთუქმნელო ნერგო.

სისხლი და ვარდი

ვარდები წვანან მწუხარებით ვარსკვლავის მკერდზე,
თითქოს სამძიმარს უცხადებენ გაყინულ ედემს,
სნეულ ძაღლივით, ბედს აუკრავს თვალებზე ბინდი
და მხატვარივით ანადგურებს საკუთარ შედეგს.
გარდაცვლილ სიზმარს აფთარივით მისდევს ცხოვრება,
ნალის მაგიერ, ცოდვა დაჰკრავს არაბულ ცხენებს,
დადგება ჟამი, როს დემონი ალესავს დანას
და მეფის სისხლით, ნანვიმარ ვარდს თავს შეახსენებს.

დროს, პოლიფონიურს

ქვიშა სფინქსს არ ეხება,
ქვიშა სფინქსს თვალს არ უხელს,
დრო, უხილავ ნამზომის,
დღესაც, ძლიერ მანუხებს...
და, თუ დროს არ ვეკუთვნი,
და, თუ დროს არ ვჭირდები,
უცნაურო ასაკო,
ნულარაფერს მპირდები!
მტანჯავს მოგონებათა,
ფიქრთა ბასრი პირები,
არ მასვენებს მძინარეს
ცხადში დანაპირები.
უთქმელობამ დამღალა,
როგორც სფინქსის თვალები,
დროვ, თუ შენ არ გეკუთვნი,
გულში რად მეალები?
თუ კი სფინქსთა სავანეს –
ქვიშას თელავს აქლემი,
ვინ რა იცის, იმ სანთლებს
რამდენი აქვთ სათქმელი...
ჭექა-ქუხილს გაუძლებ,
ნგრევასა და ქარტეხილს,
მიუსაფარს ვინ გიცნობს? –
უპოვარს და გათელილს.
თუ მხრებს თავი არ მოსდევს,
არ აქვს სულთან ერთობა,
ანწყოს რისთვის შესტირი? –
ის ხომ წარსულს ეყრდნობა.
ვისთვის ბედი მადლია,
ვისთვის – ბარგად დაყრილი,
ვისთვის მეხის წყაროა,
დასაცემი ადგილი.
და თუ ცრემლი გაუშრა
ნაპირებზე ტირიფებს,
სამარესთან განოლილს
ცხედარს, ვინ დაგიტირებს?
სამარეც რომ გაჩუქონ, –
მუქთა ცრემლით გაჭრილი,
მადლსაც ისე მოეპყარ,
როგორც მზის სხივს აჩრდილი.
რად დაგინდობს მედროვე? –
თუ ფერს იცვლის სინათლე,
როგორც კუბოს ფიცარზე
დაჭედილი სიმართლე.
დრო ღამესთან ნებევრობს,
სულში დარდად სახლდება,
თითქოს თვალებს გარიდებს
და ძაღლივით ავდება.
გაუხედნავ სიცოცხლის
მიჭქრის მთელი არსება,
თურმე, რისთვის გივლია
და ვინ გეაღერსება...

უშენოდ

გული დარდით აივსო,
აღარ მიხმობს სალხენად,
მიტოვებულ ქვევრებთან
ვდგავარ, როგორც ცალხელა.
ახლა, სულის გარეშე,
ქვევრში ვწევარ უღვიწოდ...
რა ფასი აქვს ცხოვრებას
უშენოდ და ულხინოდ?..

მ ი ნ ი ა ც უ რ ე ბ ი

ამბავი კაცისა, რომელმაც კარანტინის მძიმე დღეები გაუთბო და გაულამაზა საკუთარ ქალაქს. (ვუძღვნი მურად მთვარელიძეს)

ამჟჱ შაიძე

ელეგია

სად წაიღეთ
ტანსაცმელი, ვისაც
დედა გარდაგეცვალათ?
იქნებ, მუყაოს დიდ
ყუთებში ჩაკეცილი,
სხვენზე შემოდეთ?
იქნებ მეზობელ
დედებს დაურიგეთ,
– გაცვითეთო, –
გამიხარდება.
იქნებ, ძველი
ეკლესიის დიდი ეზოს
ერთ კუთხეში სევდით

დატოვეთ!

სად წაიღეთ ტანისამოსი, ვისაც დედა გარდაგეცვალათ?

საკიდიდან ჩამოხსნილი, დიდ პარკებში ჩანყობილი ხომ არ გიდევეთ დღემდე და გიმძიმოთ მისი გატანა სახლიდან, სადაც ხშირად ხედავდით ამ კაბებში, წინსაფრებში, კოფთებსა და ხალათებში მოფუსფუსე საკუთარ დედას!

იქნებ, ჯერაც ვერ ჩამოხსენით საკიდიდან?

როცა გარდერობის კარს გამოაღებთ, ყვავილებიან, თბილ შალეებს და თხელ თავსაფრებს რომ დაინახავთ, იქნებ დედის თვალებად მოგეჩვენოთ!

იქნებ, უჯრებში, დედის ხელით საგულდაგულოდ ჩაკეცილ ლამის პერანგებს, გახამებულ ცხვირსახოცებს ჯერაც ხელი ვერ მოჰკიდეთ, ვერ ამოანწყვეთ!

სად წაიღეთ ტანისამოსი, ვისაც დედა გარდაგეცვალათ?

თავად, თქვენვე, ხომ არ ჩაიცვით დედის ჟაკეტი, დედის ჟილეტი?

როცა სიცივე ძვლებში გაატანს, როცა სუსხი ისე გაგტეხავთ, როცა თავს ისე მარტო იგრძნობთ, ისე უმწეოდ და უპატრონოდ, იქნებ, ამ დროს შემოიხვევთ დედის ხალათს ისე მჭიდროდ, ისე ძალუმად, რომ სითბომ სხეულის შიგნით, გულამდეც კი შემოგატანოთ!

თვალებს დახუჭავთ და შეისუნთქავთ თბილ სუნს, ხალათს რომ შერჩენია. ჯიბეში ნაპოვნ, ოთხად გაკეცილ, გახამებულ, უჯრებიან, ნაცნობ ცხვირსახოცს დედის სუნამოს სუნი ასდის, მქრქალად და სუსტად. თვალებს დახუჭავ და, თითქოს, ისეთ ტკბილ ბურანში ხარ, ხედავ ოდნავ შებერებულ, შენთვის უძვირფასეს სახეს, ხედავ თვალებს, შენთვის უახლოეს თვალებს და, რაღაც უხილავი ისეთ მსუყე სურნელს გახვევს, გათბობს, რომ აღარ ხარ არც უმწეო, აღარც მარტო!

სად წაიღეთ ტანისამოსი, ვისაც დედა გარდაგეცვალათ?

თუკი აჩუქებთ, უცნობს აჩუქეთ, რომ ვერ დაინახოთ, რადგან მეზობლის ტანზე დედის კაბა გულს მოგიკლავთ, აგანრილებთ!

ყოველ გაზაფხულს დედაჩემი გარდაცვლილი მამაჩემის თბილ ტანსაცმელს ამზეურებდა, ზოგიერთი გასაცემად ვერ გაიმეტა.

მზედახედილს, გვიან, კარადაში შეაბრუნებდა, უხმოდ ისმენდა ჩემს შენიშვნებს – რაღად გინდა, გააჩუქეო და უხმოდვე აბინავებდა!

ვერ ვხვდებოდი, რომ დედა უვლიდა იმ კარადას და ტანსაცმელს დედაჩემი ამზეურებდა!

სად წაიღეთ ტანისამოსი, ვისაც დედა გარდაგეცვალათ?!

ჩვენი ქალაქი, რომელიც იმერ-ამერის გასაყარზე მდებარეობს, დიდი ხანია, მონაცრისფრო, სევდიანია...

თითქოს ჩვენ ყველა ერთ გემში ვსხედვართ და ღრუბლიანში მდორედ მივცურავთ სანატრელი სანაპიროსკენ!

უკვე დიდი ხანია, ჩვენს ქალაქში მზიანი დღეც კი უხალისო, ნისლიანია.

პირბადის ზემოთ შეშინებული თვალები გვიჩანს, ნირნამხდარი... დაბნეული მზერით ვესალმებით და ვერიდებით ერთმანეთს, რადგან ახლა კარანტინია!..

კაცი, რომელსაც ძალიან უყვარს თვისი ქალაქი და ანუხებს ქალაქელთა უმწეო ყოფა, თითქოსდა, სითბოს, სიყვარულის და იმედის საბადოს ხსნის და ისე უხვად ანანილებს, ისე უხვად, რომ პირბადიანი ქალაქელების შიშამდგარ თვალებს სითბო, ცრემლი, მადლიერება ეპარება...

და ვეხუტებით ნაცნობი უცხო, უცხო – უცხო, ნაცნობი – ნაცნობს...

და ერთად ვართ, ისე ერთად, როგორც არასდროს...

კეთილმა კაცმა, რომელმაც სითბოს, სიყვარულის და იმედის საბადო გახსნა, ვირტუალურად გული გაგვითბო, შეგვაგროვა და იმედის ცეცხლი დაგვინთო.

ჩვენ კი, კეთილი კაცის თანაქალაქელები, გულსა და ხელს ვითბობთ იმედის ცეცხლზე, ვირტუალურად ვეხუტებით უცხო უცხო, ნაცნობი – ნაცნობს და მივდივართ ყველა ერთად სანატრელი სანაპიროსკენ...

ასე მგონია, კეთილმა კაცმა მხარზე, კიდეც ერთხელ, დამადო ხელი და ნაფთალინის თხელი ფენა შემომამცალა.

ჩვენი ეპოქა ძალზედ მძიმე, პრაგმატულია და, რადგანაც საბაზრო ეკონომიკა ღრმად შეიჭრა ხელოვნების ყველა სფეროში, ძვირად ფასობს კომენტარი სოციალურ ქსელშიც, „ლიმილაკიც“, ანდა, თუნდაც, მცირე კრიტიკა.

ძვირად ფასობს, ეს იცის ყველამ, ამიტომ აღარ ველი ვირტუალური მეგობრობიდან ლიტერატურულ მცდელობებზე, უმეტესად, ნაწყალობე ძლიერთა ქებას და არც შერისხვას.

კეთილმა კაცმა თითქოს ყველას ხელი ჩაგვკიდა...

ის კარგად გვიცნობს ჩვენც და მათაც...

ის უკვე დიდია. მან უკვე ბევრი გამოზარდა.

მან იცის გზა, მცდელობიდან აღმა როგორ მიდიან.

იცის გზა, შეძახილი... თუ ფრთები გაქვს, მაღლა გიზიდავს.

და, მიუხედავად იმისა, რომ დღეს „ლიმილაკიც“ კი ძვირად ფასობს, ისე, უბრალოდ და უანგაროდ ჩაგვკიდა ხელი კეთილმა კაცმა...

და მივცურავთ ყველა.

იქ სანატრელი სანაპიროა...

P.S. – ცოტას წერო – მეუბნებიან.

მართალია, ცოტას ვაქვეყნებ.

ისე, კი მინდა, რომ ძალზედ ცოტა ვილაპარაკო, რადგან თურმე, სწორედ დუმილია რჩეული ოქრო!

კეთილმა კაცმა თითქოს სითბოს, სიყვარულის და იმედის საბადო გახსნა.

ისე ერთად ვართ, როგორც არასდროს...

წინ კი სანატრელი სანაპიროა...